

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona. Egyes szám ára . . . . . 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.</p>
---	---	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Kereskedőink és a város fejlesztés.

Ha a múlt évtizedekre visszatekintve, gondolkodó lélekkel szétnézünk a városi élet terén: be kell ismernünk, hogy örvendetes haladás észlelhető néhány év óta városunk kulturális, közgazdasági és szociális életében.

Az utóbbi esztendőök haladó iránya, amely a fokozatos, reális alapon történő haladást szolgálja, — mindinkább tért hódít Rimaszombat falai között is és a szolgálatába szegődött hódolók között látjuk ma már városunk vezető köreit, kiváló férfait, tanácsát, de különösen annak agilis polgármesterét. Megmozdultak társadalmunk vezető férfiai nemesak tisztán a várost fejlesztő gazdasági előnyökért, hanem az ügy szeretetétől áthatva, egy magasabb eszményért, egy üdvös cél érdekében, amely hivatva van városunkat kiemelni abból a nehézkes helyzetből, abból a lethargiából, hogy

ugy mondjam: vaskalaposságból, amely eddig kerékkötője volt minden haladásnak.

Beszédes bizonyosságát látjuk és mind gyakrabban tapasztaljuk ennek a hasznos tevékenységnek a melegen lüktető élet egyik jelenségében: a kereskedelem, az ipar fejlődésében, amely lassan bár, de fokozatosan növekszik, gyarapodik és a mely fejlődésnek nyomán fakad majd az anyagi megerősödés. Az anyagi jólétnek az izmosodásával pedig együtt jelentkezik majd a város intenzív fejlődése is.

Jóleső érdeklődéssel szemlélem városunk területén a gyáripar térfoglalását, a világítás, a víz-zeték, esatornázás munkálatait, a melylyel a rend, tisztaság és legfőképpen a közegészség ügye nyer majd gyökeres átalakulást. Látom a buzgó tevékenységet, a melynek egyik ezélya a Rimaszombattól kiinduló vasutvonalnak minél több irányban terjedő szétágazását megépíteni.

Mind-mind olyan tényező, a mely hivatva lesz messze kiható fejlődést teremteni városunk közgazdasági életében.

A mikor azonban ennek a folyamatban levő haladásnak eddigi útjáról visszatekintek, csodálkozva, avagy inkább megdöbbenéssel tapasztalom, hogy a lelkes csapat egyre fogy, a rohanást siető élet szavát felismerő, követő meleg szív, a mely a város jólétéről, boldogulásáról gondoskodik, kitartó igyekezetében, munkásságában ugyszólván egyedül maradt. A lelkesedés, a mely egy-egy munkásságát eredményezi, nem vet nagyobb hullámzást, a kitartó zizifuszi munka részese alig-alig egy-két ember. Nincs mögöttük a követők lelkes tábora, a mely erkölcsi támogatásával erőt és kitartást öntene a lelkükbe. Nincsenek, vagy ha vannak is, igen kevesen vannak, a kik el nem feledik, hogy egy város csak akkor lehet erős és boldog, ha a vezető férfiaknak keze tele van munkával és

TÁRCZA.

A temető költészete.

Valamelyik orosz czár felesége, régen egy liget árnyában szép kis virágra bukkant. Felső bimbó volt: színes virág a zöld pázsit között.

A fejedelmi hölgy sajnálta letépni és hogy más emberfia se szakithassa le, hát fegyveres őrt állíttatott melléje, a kit, mint állítják, még akkor is az őrálláson felejtettek, mikor a hölgy kebelén már nem csak a bokréta hervadt volna el, hanem maga a czárné is ott porladozott a minden oroszok tejedelmének rideg sirboltjában.

Az őrt, mint hallottam, egy új őrszem évtizedeken keresztül váltotta fel, míg a tévedés kitudódott s az emberek belátták, hogy a mindent kibékítő sir nem ilyen fonnyadó virágok után sovároog, hanem oly egyénekre vár, a kik úgy éltek, hogy velők az utókor teljesen meglehetett elégedve, a ki tisztét, kötelességét, saját belátása, legjobb tudása szerint mindenkor hiven betöltötte.

A halottak ünnepének szomorúsága nem a pompás koszorúk sokaságától, nem a pislogó mécsék fényességétől függ, hanem a fájó szívek esdeklésétől; azoktól a sós könnyektől, a melye-

ket az elveszített szülők, testvérek, gyermekek miatt hullatunk.

A szegény szenvedő — mint ez természetes — sokkal nyugodtabban várja a temetőt, mint a vagyonos, a kinek számtalanszor eszébe jut, hogy kinezeit itt hagyja s mikor lépteit oda irányozza, meggyőződik, hogy a sir kiegyenlíti az érdekeket. És mégis azt dalolta a költő: „Jár számkivetetten az árva fiu . . .” Igen, vannak ilyenek is, még pedig számosan, ma legalább többen, mint a nagy Vörösmarthy korában, mert mi haszna pengeté a lautot száz évvel előtte *Berzenyi*:

A derék nem fél az idők mohától;
A koporsóból kitor és eget kér,
S érdemét a jók, nemesek s jövendő századok áldják.

„Eget” ma nem szokás már kérni s gondol arra valaki, hogy „érdemét a jövendő századok áldják?”

A virág elhervad a siron, a mécs kialszik, hanem annak az őrszemnek, a melyet oda rendelték: hála és kegyelet őrszemének nem szabad eltávozni onnan.

Petőfi énekelte:

Kívánatos a tavasz éke nekem,
Indulok is olykor örülni virághoz,
S míg kertbe röpití sugárit a szem,
Lábam temető kereszték alá hoz.

Itjan, alig husz éves korában vetette papirra ezeket a költő. Istenem! mit érzett, mit irt volna, ha a sors egy Brassai Sámuel, vagy egy Kossuth Lajos korával ajándékozta volna meg? Hja, a költőnek ikertestvére a sorsharag, maga mondotta:

De ha megkövül a kin,
Mely most elhat lelkemig:
Alacsony sírom fölött
Pyramid emelkedik!

Az alacsony, valóban róna sir fölött ma is nem az emlékkő, de a nemzet Geniusza virraszt, a mint ezt bánatos lelke 1843-ban Dunavecsén szívhez szólóan megérezte.

De minek is állna teje fölött pyramid? az Isten fiának a sirja fölött sem állott más, mint az angyal, a ki a kesergő asszonyoknak előbb a sirt mutatta meg s azután a jobbját az égre emelte, ugy mond: *Surrexit*, non est hic! — nincs az üregben: feltámadott.

Kétezred óta közös siremléke a temetőnek a megváltás keresztje s az oda tért honfiak sirhantjára egyformán világítanak a magas ég ragyogó csillagai: a meg-megújuló tavasz egytormán meghozza pázsitját s felső virágait.

A régi spártaiak kegyelet dolgában még válogatásabbak voltak, ők csak azoknak a katonáknak állítottak emléket, a kik a kötelesség, a becület mezején arattak babérokat; no meg

Nedves pinczék

és

lakások!

„BIBER“

„BIBER“

„BIBER“

a jelenkor legtökéletesebb szigetelő anyaga, mely lehetővé teszi nedves pinczék, lakások és minden egyéb vízálló helyiségek tökéletes szárazzá tételét. rendszerű szigetelés készítése nem igényel különös szakismeretet és a legkörülményesebb szigetelések is használati utasítás alapján mintegy házilag elkészíthetők. megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is, valamint kiválóan alkalmas új épületek alapfalainak szigeteléséhez.

Prospektust, használati utasítást s minden egyéb felvilágosítást készséggel ad a „Biber Művek” gyári raktára:

Braun Zsigmond

vaskereskedő

∴ RIMASZOMBAT. ∴

ezt a munkát örömmel és csüggedés nélkül csakis úgy végezhetik el, ha azt minél többen méltányolják is.

Nincsenek ott, a harcvezonalban a mi kereskedőink!!

Nincsenek ott, mert az a hatalmas erkölcsi erő, amelylyel bizalmat, törhetetlen kitartást öntenének a küzdő férfiak lelkébe, náluk kifejezésre nem juthat, nem pedig azért, mert nincs aktív egyesületi életük.

Van ugyan — papiroson — egy rimaszombati kereskedelmi egyesület, ámde az abszolút semmi életjelt nem ad magáról. Annak működéséről semmit sem tudunk. Egyleti helyisége nincs. Soha sem hallottam, hogy választmányi, avagy rendes évi közgyűlésen számolt volna be sáfárkodásáról. Semmi cél — úgy látszik — nem szolgál, mert semmi tevékenységet nem fejt ki.

Pedig hát legelső sorban is — saját jól felfogott érdekükben — a kereskedőknek lenne kötelességük tömörülni, hogy életjelt adjanak magukról és ott, ahol a város érdekéről, fejlődéséről esik szó, összefogjanak és közreműködésükkel a legelső között is a legelső legyenek.

Már a hivatásukkal járó mozgalmassabb élet, a bennük rejlő akarat, ész, erő, energia mintegy predestinálja őket arra a tevékenységre, a melylyel nemcsak segédkezet nyújthatnak a városfejlesztés nehéz munkájában azoknak, akik szeretettel, hűséggel csüngenek városuk fejlődésén, hanem első sorban is nekik kellene keresni a módokat, hogy hogyan és miképpen lehetne egy-egy életrevaló eszmét megoldani, kifejleszteni, sikeresen megvalósítani.

Sokszor hallok kereskedő szájából a rezignált panaszt, a mely egy jobb sorsra érdemes eszme sikertelenségén sóhajtozik, a tüzéség elköltözésén, a kokovai vasut elvesztésén töprenkedik. Amde ma-

az anyáknak, a kik a hősöket szülték. *Plató* is csak négy sornyi verset engedett a kövekre feljegyezni, a miben röviden, hanem valóban benne volt az elköltözöttnek egész mondani valója, mintha csak tőle tanulta volna, a ki a *Janus Pannonius* sirja fölé kivéssette: *Invidia non est in monumenta locus! nincs helye az irigységnek se a gyűlölködésnek e sirüregben.*

Az a megszólítás: *sta Viator!* vagyis vándor, állj meg, ma sem ment ki a divatból, az igaz nincs ráirva se a *Jókai Mór* se a *Munkácsy Mihály* fejfájára, azért temették mindkettőt keresztutra, mert végleges nyugvóhelyük nem kész s úgy vannak oda helyezve, mintha azt üzenné mind a kettő a hátra hagyott hitvesének:

Szerelmed boldogított,
Könyek közt temetsz el . . .
Hívd vissza néha képem
Szélid emlékezettel . . .
De élj örömben, boldogságban!
A holtnak fáj a hosszú bánat.

Igen a nép, a józan magyar nép tartja azt, hogy a megholtak álma úgy zavartalan, csak akkor csendes, ha az ő szellemük bennünket folyton derült arccal mosolyogni látnak. A költő szerint

De ne hullass könyvet értem,
Siromban azt úgy sem értem,
Lelkem a mennyben is fájna,
Ha téged busulni látna . . .

A *Tompa Mihály* sirját 1868-ban hantolták fel a hanvai temetőben, a márványkőre úgy gondolom *Szász Károly* készítette a verset:

Természet! ki ezer képben tükröződ halálod,
S új életre hogyan kelsz, ha üdül a tavasz,
Most üleden nyugszik, maga egy burkolt szomorú kép,
Lágyan üled hű dalnokod s tí szeretti virágok
Üljetek ágya köré mondani méla regét.

Van-e valaki, a ki a *Tompa* „Olajágát” s a „Virág-regéket” nem ismeri? Az elsőben mondja:

gába nem száll és nem teszi szivére a kezét, hogy beismerje, hogy indolenciájával ő maga is segített a sült galambot elröpíteni.

Az előrehaladás, avagy a visszaesés legközvetlenebbül pedig mindig a kereskedőt érinti, mert hisz a legfontosabb dolgáról van szó: a jövedelméről. S az a kereskedő, aki élni akar, annak az életért, a jövedelemért ma már harcolni kell. Amerre nézünk, mindenütt harcot látunk. Az egymás ellen való kegyetlen, kiméretlen versenyből kiválogatódik a szívós, kemény, hajthatatlan hódító és uralmába hajtja a gyöngébbet. Így van ez ma már nemcsak az egyének, de a városok, sőt a nemzetek életében is. — Aki bírja: marja!

Látjuk nap-nap után, hogy a lét bizonytalansága, a naponként mindinkább súlyosodó anyagi gondok kényszerűsége, a munkás sorba, avagy a lateiner pályára szorítja mindazokat, akik nem sokkal azelőtt még függetlenül intézték saját sorsukat, de akik az élet harcában gyöngékné bizonyultak.

Világos tehát, hogy erősségünktől, avagy gyöngeségünktől függ városunk fejlődése is. És kétségtelen, hogy ennek az erőnek nagy súlyt és tartalmat ad, ha kereskedőink a kor szellemét felismerve, egyesületbe tömörülnek, tevékenységükkel közgazdasági életünkben részt vesznek; városunk nemes versenyében elfoglalják azt a pozíciót, a mely hivatva van előbbre vinni kulturális, szociális téren mélyreható, fokozatos haladást; gyarapodást biztosítani városunknak.

Czicis.

Széljegyzetek.

A gyönyörködtető változatosság kedvéért előhozuk *Adolphe Retté!* Képes ugyanis arra, hogy figyelemre méltó szavaival lefoglalja ma-

Szent természet! dajkáló anyám . . . pedig hány anya keresett és talált vigaszt benne s azért mondotta virágainak a költő: Üljetek ágya köré, hogy ihletet, tanulságot merítsen emlékből a vándor, hogy ha utja mégis Gömörbe tévedne.

Petőfinek és *Tompának* testvére volt *Szász Károly* is, csak nem rég disziti sirját emlékkő, a mely a két jeles dalnok költészetéből merítette a motívumokat.

Ámde, ha kit szereték, a kinek szolgáltam örömmel,
S jót tettem valaha, pusztá siromra ha mind
Egy rózsát ültet, ha csak egy szem fűmagot elszór,
Vagy ledug egy esemet: kert lesz egész temetőm;
Vagy ha — hisz emberek úgy szoktak — majd hála fejében
Egy kőveket dob rá: lesz poromon pyramis!

Az új sírokba göröngyöt vetni már a régi rómaiak szoktak. Mikor *Ferenczy István* a magyar szobrászat uttörője meghalt, a sirjába annak az *Euridykének* a töredékeit rakatta, a mely az ő pályáját ábrázolta s a feje alá a vánkora barátjának *Vörösmartynak* egy védíratát helyeztette.

A nagy költőnek, a „Szózat” szerzőjének sírkövére nem irattak verset s hogy a kőfaragó egy egyszerű keresztet vésett oda, ez az abszolutizmusra való tekintetből történt, hogy boldog, boldogtalan éppen göröngyöt ne dobjon oda s egyik barátja mondotta, hogy „Mindaddig, míg nemzeti önértetünknek vértjén nyílást keres a kicsinylés vagy guny nyila, buzdítólag kiált nekünk a költő:

Cserhalom! a te tetőd diadalnak büszke tetője:

s kinek jut eszébe ma egy félszázad múltán, hogy az a kis kereszt becsesebb ereklje az utódok előtt mintha versenyre kelne a dícséret, a Hymnus dalgában kortársai: s az a szűz *Mária*-kép egykor külömb ereklje volt, a melyet *Deák Ferencz* a halálos ágyán a nyakában vi-

gának azt a pár sort, a melyek a széljegyzetek számára állanak nyitva.

Igaz, hogy kicsit elkéstünk vele, de nem annyira, hogy nagyon lekéstünk. Elkéstünk, de azért *Rettét* emlegetni sohasem lesz késő. Sőt talán jó is néha elkésve emlegetni, mert így legalább fölszínen marad és nem esik bele a sehogysem megérdemelt feledésbe.

Retté! Megismétlem, hogy mi volt ő! Harcoló atheista és mint ilyen (szép összetalálkozás!) az anarchisták költője Párisban.

Most egyelőre többet ily irányban róla el nem mondok. Meghagyom a vége felére, mert hisz tudjuk, hol esattan az ostor.

Azért az előbbi megszakítás után érdeklentétnek most mást mondok.

Azt t. i., hogy *Retté megtért!* Be érdekes volna ezt úgy sokszor ismételni, hogy *Retté megtért!* Legalább is annyiszor, a hányszor a francziáknak táva nyitva marad a szája, mikor hihetetlenül, csodálkozva, meg nem értve, tudomásul vették, hogy *Retté megtért.*

Pedig úgy van. Es pedig annyira úgy van, hogy semmiféle nagyítás, pletyka, hozzáadás, örömtől jövő nagyolás nélkül van úgy. Mert egyenesen ő írta meg; ő mondta meg; sőt a világ előtt szerepelendő bizonyosság örökös tényeül egy 1909-ben kiadott művében meg is írta. A mely mű 29 kiadást szükségelt és ért meg egy év alatt.

Es most ezek után összezavarok mindent. Előhozom őt és szerepeltetem, mint anarchistát és mint megtértet. Addig, míg *Miklós bátyánk* a hasábot szigorú ollójával el nem metszi és szelnek nem eresztí . . .

„Isten, haza, állam, család, tulajdon, törvény, szokás, hagyomány mind béklyó — vessük el ezeket, akkor jön az arany kor!”

Egy ízben így szónokolt *Retté*. Azzal az indoklással, mert ő is, mint „minden anarchista modern nevelésben” részesült. Ennek a modern nevelésnek alapja és szerinte helyes alapja a gyűlölet. Mert mondja ő:

„Az nem baj, sőt helyes, ha könnyimirigye kicsordul az embernek, mikor kutyát gázolnak el szemeláttára. De örömváltásban kell kitörnie, ha egy tőkepezéses automobiljával töltfordul és szörnyet hal” . . .

Ilyen volt *Retté!* Költeményeiben *Lucheni*-féle gyilkosokat ünneplte.

„Igen elvtársak, eljön az idő, midőn az emberiség fölszabadul a régi babona alul; elveti az Isten eszméjét, eltörli a magánvagyonot és

selt, a melyet *Klára* testvére illesztett oda s minden bizonnal magával is vitte a mausoleumba.

A magyar nemzet nagyjainak tulajdonképen nem is a halálában, de az életében volt a legnemesebb költészet, mutatja a gróf *Teleky László* szirákai, az *Andrássyak* tőke terebesi s a gróf *Károlyiak* kaplonyi sírboltja.

A legnagyobb magyarnak gróf *Széchenyinek* valamennyi álma megvalósult, azt az egyet kivéve, hogy az „Üdvlelet” nem tudta megteremteni. Halálakor azt írta *Bulyovszky Gyula* róla, hogy a magyar Pantheon megnyitása talán éppen azért késik, mert oly érdemesnek hamvedrére várt, mint maga a tervező s mióta a gróf *Batthyány Lajos* földi maradványait a barátok sírboltjából a kerepesi temetőbe szállították, egy egész kis városrészt képeznek az elköltözöttek körülrte s mikor a nemzet *II. Rákóczy* *Ferencz*nek s társainak hamvait haza hozatta: egyszerre két Pantheon állított fel, egyet a katolikus *Rákóczy*knak a kassai domban; egyet *Kézsmárkon* a protestáns *Thököly* *Imréné*nek s azóta ha a Kárpátok aljában megkérdezzük a történelem szellemétől, hogy

Régi dicsőségünk hol késél az éji homályban?

hát ma már nem azt suttogja az alkonyat szelölője, hogy „Századok ültenek el”, a szemrehányásnak hála Isten ma vége van; de azért a viszhang hordja szét a jelmondást:

Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiában onta vért,
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért! . . .

Az élet és halál tehát kezét fog; kell, hogy kezét fogjon a jelenben, de nem azért, hogy szórakoztasson bennünket, hanem, hogy oktasson.

militarizmust, boldoggá lesz a tudomány által és uralkodni fog a szabadság, egyenlőség, testvériség modern szentháromsága. Minden ország munkásai egyesüljétek, tömörüljétek, romboljátok le a polgári társadalmat! Éljen a haladás! Halál a katonákra, halál a tőkére s éljen a forradalmi szociáldemokrácia!...

... Kérem, ez az ember egyszerre csak rájön, hogy „a tudomány nem más, mint mozgófényképek színháza, ahol nagyon gyors egymásutánban váltakoznak a látást rontó, ingadozó, vacilláló képek. ...

... Megveti a tudomány farizeusait, a kiknek egyéb örömeik nincsen, mint az Isten ellen való brekegés. ...

... Megutálja a szociologusokat, t. i. azokat, akik hizelegnek annak a jó marhának, melyet demokráciának uveznek, hogy kihasználhassák!! ...

... A radikálisok vezérei Tartuffe-ok, arany jövőt ígérnek a népnek és megtörik saját zsebeiket ...

... Tanulmányozza Kantot, „de ennek Tiszta esze — száraz” ...

... Lapozgatja Nietzscht, „de ez nagyvási hóbertban szenved” ...

... Egyik nap elmegy az erdőbe elmélkedni. „Végig megy a pantheizmuson, buddhizmuson, pagánizmuson, materializmuson, monizmuson és minden tudomány és rendszer összedülését látja a lelkében” ...

... Hát akkor mi marad meg a számomra kérdi? ...

... Egy hang azt sugta: az Isten! ...

... Retté térdre borul és először imádkozik 15-ik évétől ...

En azt hiszem, ez is érdekes!

Olvasóinkhoz. M. hó elején bátorkodtunk olvasóink egy tekintélyes részét levélben előfizetési hátrálékuk beküldésére tisztelettel felkérni: — ez ideig — sajnos — még alig egy-két helyről kaptunk erre valamit. — Ez uton is bátorkodunk újlag felhívni mindazok figyelmét, kik hátrálékban vannak előfizetéssel, hogy azt e hó közepéig okvetlenül beküldeni sziveskedjenek, mivel ellenkező esetben kénytelenek lennénk a lap további küldését beszüntetni.

Rimaszombat, 1911. november 4.

Kiváló tisztelettel
a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala.

„Ki kora szenvedéseiben csak művészi stádiumok tárgyát látja — ugymond báró *Eötvös József* — s míg a föld vérben áll, s az egész emberi nem vajadások között új életnek indul, virágok s a langy esti szellőről énekel: azt bámuljuk rideg magasságban, irigyelhetjük: tisztelet- s szeretetünket azonban csak az érdemi, *kinek Isten szívet adott*, hogy embertársai szenvedéseit megérthesse. ... Ki szenved tehát más, mint az, a ki itt marad, a ki itt várja a feltámadást?”

A nemzet a gróf Batthyány Lajos és a Deák mauzoleumai mellé helyezte a *Kossuth Lajos* sírját. Ez is olyan „üdvlede” a melynek költészetét nem az a természetes orosz lány képviseli, a melyet oda állítottak, hanem az a két dombormű, a melyet rendeltek meg a Strobl műtermében. Hét alak fogja azok egyikén a *Tóth Kálmán* költeményeiből ezt a versszakot megörökíteni, a melynek címe: „Előre!”

Ott van a zugó erdőben,
Beírva az arczredőkben,
Csontok közé, mik szét hullnak,
Mert azok is megmozdulnak,
Ha még mondják, hogy: Előre!

És mi lesz a másik kép? Ismét heten, térdre ereszkedve adnak hálát a népeletből vett draperiában Hadarnak, hogy a magyar haza, a magyar nemzet végre „szabaddá” lön.

Egy figyelemre méltó felelet hiányzik azonban a kerepesi temető költészetéből. Magam is találtam egy szerény ibolyát az ut szélén, talán foglalkozik valaki vele.

Mikor Kossuth Lajos 1876. elején a Deák koporsójára egy eleven ciprus-ágot küldött, ez a kis növény sem azt nem jelentette, hogy „a haza szabad”, sem azt, hogy ő engesztelhetetlen bajtársa lett volna az elköltözöttnek. Azt írta

Hirek és vegyesek.

Reformáció ünnepe. A rimaszombati ref. egyház az idén is szeretetvendégség keretében ünnepelte a reformáció emléknapiját okt. 31-én az esti órákban. Délután 5 órakor zsufolásig megtelt az egyesült prot. főgimn. tornacsarnoka nemcsak hívekkel, hanem minden felekezeti érdeklődőkkel, mert a program tényleg olyan volt, hogy a legnagyobb mértékben alkalmas volt a közönség vonzására. Az ünnepség „Jövel Szentlélek Ur Isten” kezdetű énekkel indult meg. Majd *Czinke* István rimaszombati ref. lelkész mondott rövid, tartalmas imádságot, a melynek emelkedett hangulata jól előkészítette a lelkeket. Erre *Sörös* Béla losonci ref. lelkész lépett az emelvényre és természetesen, keresetlen egyszerűséggel, de épen azért a leghatásosabb ékesszólással tartott ünnepi beszédében nagy vonásokban vázolta a reformáció világtörténelmi jelentőségét és mindenütt magasabb színvonalra emelkedve, a felekezeti kereteken túl kereste a kereszténység közös lelki kincseit, elismervén a krisztusi élet fejlesztésének érdemeit a katolikusokban is és mindenütt, a hol ez a krisztusi alapon álló élet valóban megnyilvánul. Csak a krisztusi élet hiánya miatt érheti megrovás a kereszténységet a kivülállók részéről — ugymond — de nem a tanok miatt. Ennek a krisztusi alapon álló életnek fejlesztése legyen minden kereszténynek fő célja. A magas színvonalon álló beszéd, tartalma és előadása miatt méltán gyakorolt mély hatást a hallgatóságra. Ezután következett egy hatásos melodráma, „Istenért és szabadságért.” A szavalati részt erőteljes hangon, igazi bravurral adta elő *Éles* István zehereji ref. lelkész. A harmónium kíséretet *Hálsz* József rimaszombati ág. h. ev. kántor szolgáltatta gyakorlott ügyességgel, közben vallásos és hazafias ének-betétek váltakoztak a hatás fokozására. Ilyen volt Luther éneke: „Erős várunk” — a ref. női kar precíz előadásában. A „Gályarabok” énekét *Angyal* István és *Szűcs* György énekelték, valamint Rákóczy imádságát is végig lelkesen, tiszta harmóniával. *Szűcs* György kellemes bariton hangon énekelte még a következő kurucz dalokat: „Nagymajtényi sikon letörtött a zászló” és „Kesereg a holló.” A ref. női kar még pianissimo előadta „Föl föl vitézek” kezdetű 48-as indulót a szavalási szöveg közben. Ugyancsak néhányszor fölzendült *Zámbó* Illés Bertalan művészi tárogató hangja a karzatról, hogy a távolságot jelezze.

ugyanis Helynek: „Ha van kapos a két lét között, (a mit óhajtani természetesen, bár hinni nehéz) az, a mit egykor Deák Ferencnek hívtak, meg fogja érteni, hogy mit izen éntölem öneki az a ciprus ág!”

Deák, mint tudjuk, nemcsak szellemi, de vérrokonságban is állott a nagy száműzöttel, s ha valamelyes szél el is kapta ezt a kis ágacs-kát, melyet a feltámadás jelképe gyanánt küldött: az utódoknak meg kellene örökíteni ezt a momentumot.

Mikor a budai honvédelemeket felállították, a magyar hölgyek bronzból készítették koszorut ezen emlék talapzatára. Hol vannak ma azok a magyar hölgyek, azok, a kik a Deáknak küldött ciprus-ágot hasonló modorban tennék szemlélhetővé?

A Korán azt mondja, hogy az Isten minden nemzetnek adott prófétát, a ki az ő nyelvén szólalt meg. A régi görögöknek még csak hét muzsája volt, az apostolok számát az Üdvözítő immár tizenkettőre emelte, s valamennyinek a feje fölött ott lebegett a szentlélek tüzes nyelvek alakjában. Ki meri tagadni, hogy az ihlet éppen a magyarság lelkéből hiányzott volna?

Van-e széles e hazában ember, a kinek kérdeznii kellene a szomszédjától, hogy mit izent az a Kossuth Lajos? A ciprus-ág szalagjára fölírni fölösleges; a hunnok harczát egy híres testő *Kaulbach* régen megfestette, a költő megénekelte, s mikor a székelly az égboltra tekint, a tejutat ma is „Hadak útja” nak nézi.

Vagy hát Csaba vezér azért tért vissza Görgországba, hogy ne is lássa többé törpe utódait?

Id. F. I.

Végül a „Himnusz” éneklése volt a darab méltó fináléja az egész közönség részéről. Az ünnep programjának végeztével szép hölgyek teát és süteményt szolgáltak föl a közönségnek s ezzel a barátságos csevegéssel végződött a kitünően sikerült szeretetvendégség, a melynek rendezése körül *Samarjay* Jánosné urhölgy és *Czinke* István ref. lelkész fáradoztak legtöbbit. A „Szeretetvendégség” házi asszonyi tisztét pedig ifj. *Csapó* Józsefné, *Molnár* Józsefné, özv. *Szabó* Lajosné, *Szakall* Andorné, dr. *Sigmund* Józsefné és *Szűcs* Györgyné urasszonyok töltötték be teljes szeretetreméltósággal.

Reformáció ünnepe a főgimnáziumban. A rimaszombati egy. prot. főgimn. szokásos kegyelettel ünnepelte a reformáció évfordulóját. Október hó 31-én reggel 9 órakor összegyűlt a tornacsarnokban az ifjuság és a tanári kar. A „Jövel Szentlélek” éneklése után *Gyürky* Pál ág. h. ev. főesperes, vallásánár mondott magasszárnyalású imádságot, a melyben az ünnep jelentőségét kiemelte. *Veress* Bálint VIII. o. tanuló felolvasása, a prot. vallástörténelmi könyvek nyomán, fejtegette a reformációt. *Geduly* Árpád VIII. o. tanuló szavalt egy-hatásos darabot; ezután „Erős várunk” kezdetű énekkel végződött az ünnepség.

Személyi hir. *Hámos* Aladár, az ismert nagy vadász tolyó hó 3-án Somogy megyébe rándult le, az ottani nagy vadászatokra, hol már több izben hirnevet szerzett a gömri fegyvernek.

Plebánosi beiktatás. Ma vasárnap délelőtt tartják Nagyrőczen *Traum* Péter új plebánosnak, lapunk kitünő tollu munkatársának ünnepies beiktatását. A beiktatásra városunkból odautaztak: *Széman* Endre prépost, *Zsuffa* Kálmán és *Szabó* Lajos, mint a rimaszombati kath. kör küldöttei. Lapunk részéről elutaztak: Id. *Rábely* Miklós kiadó és *Komáromy* István szerkesztő. Az ujon beiktatott plebános örömmel igaz örömmel mi is résztveszünk és működésére Isten áldását kérjük.

Kinevezések. A király *Wagner* Henrik alezredes, a losonci tüzérezred parancsnokát november hó 1-ével ezredessé nevezte ki. *Wagner* Henrik mint főhadnagy hosszú időt töltött városunkban; kedves, rokonszenves ember, ki társas köreinknek igazán kedvelt tagja volt s ki iránt Losoncz város közönsége is méltó szeretettel és tisztelettel viseltetik. Kinevezése nemcsak Losonczon, de városunkban is széles örömet kelt. — A mostani novemberi előléptetések-nél *Fáy* Elemér, néh. *Fáy* István volt országgy. képviselő jeles képzettségű fia főhadnagygyá lépett elő a *Brassóban* állomásozó 2-ik számú es. és kir. huszár ezrednél.

Tanulmányút után. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara közli az érdeklődőkkel, hogy titkára: dr. *Sugár* Ignác külföldi tanulmányútjáról hazaérkezett.

Egyházmegyei hir. A megyés püspök a *Ruday* Antal zabari plebános elhalálzásával megüresedett plebániára *Vértessy* Gábor sőregi káplánt adminisztrátornak nevezte ki.

Új vármegyebizottsági tag. A Rozsnyón mult héttől lefolyt vármegyei bizottsági tagválasztáson, melyet *Branszky* Vendel kir. bányatanácsos elnök vezetett, a választók egyhangu lelkesedéssel *Dittel* István püspöki irodaigazgatót, pápai kamarást választották meg.

Vasuti előléptetések. A m. kir. államasutaknál a tolyó évi november hó 1-től számítottlag előléptettek: *Horváth* Zsigmond pénztáros Rozsnyón, *Havas* Ignác főmérnök Breznóbányán, *Szontagh* Lajos nagy-őrczei állomásfőnök főellenőrré és *Szivák* Emil hivatalnok murányaljai állomásfőnökké aezetetett ki.

Esküvő. Holnap, tolyó hó 6-án tartja esküvőjét *Suhajik* Gyula karaszközi tanító *Czakó* István helybeli polgártársunk kedves leányával: Erzsikével.

Áthelyezés. A honvédségi ezredparancsnok *Nagy* Mihály hadnagyot Jolsvárról áthelyezte Besztercebányára.

Tartalékos tisztnek napja. Folyó hó 4-én volt a tartalékos tisztnek napja. Városunkból a tartalékos tisztnek Losonczra és Besztercebányára vonultak be az ellenőrző szemlére, a zászlósok pedig a holnap tartandó ellenőrzési szemlén jelentkeznek.

Halálozás. Az öreg Moraveket, e város veterán szücsmesterét csakhamar követte a szücsipar terén nálunk egyedül maradt *Szikorszky* András szücsmester, ki folyó hó 4-én hajnali 2 órakor 78 éves korában elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor lesz a Tompa utcai halottas házból. Az elhunytat özvegye, több gyermeke és kiterjedt család gyászolja. Tisztes, becsületes és szorgalmas munkás ember volt, kinek halálát polgártársai méltán fájlatják.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a helybeli állami mértékhitelítő hivataltól *Werner* Manó és *Riskó* Géza nyugdíjas mértékhitelítőket a XI. fizetési osztályba sorozott állami mértékhitelítőkké nevezte ki s szolgálattételre előbbi a nyitrai, utóbbit a miskolci állami mértékhitelítő hivatalhoz helyezte át. Helyettük *Nagy* Dániel és *Pifkó* Béla napidíjas mértékhitelítőket osztattak be az itteni hivatalhoz.

Halottak estéjének az idén szokatlannul enyhe őszi idő kedvezett. Egész Mindenszentek ünnepén reggeltől folyton járt a közönség a temetőbe a sírok disztítésére. A zárándoklás az esti órákban érte el tetőpontját, mikor a disztített sírok világitása katolikus részről megkezdődött. Az egész város népe gyönyörködött a kegyeletes szép látványban. Este 6 óra után kivonult a körmenet a nagy kereszt s ott a legsziverehetőbb tartalmu, melódikus egyházi népdalokat énekeltek el. A nagy kereszt még a régi helyén van a parkká alakítandó régi temetőben, de jövőre már a új temetőbe kerül ez is. Egész nap reggeltől estig nemcsak a szemnek volt látványosság, de kiki gyakorolhatott jótékonyt is halottai emlékére nemcsak a kivonult koldusokon, hanem a hidon gyűjtő urna állott a tüdőbetegek szanatóriuma javára és hullott belé bőven.

Szolgálat alóli felmentés. A helybeli postahivatalnál ideiglenesen beosztva volt *Eschenbach* Etel pt. kiadót az igazgatóság itteni állásától fölmentette.

Sikeres vizsga. *Major* Teréz, a helybeli postahivatalnál volt kiadójelölt e napokban Kassán sikeresen levizsgázott s az igazgatóság továbbra is a helybeli hivatalhoz osztotta be.

Telepvizsgálat. A mult hét folyamán dr. *Heinrich* Béla a m. kir. állami gyermekmenhely igazgató-főorvosa a rozsnyói telepet vizsgálta felül s ez alkalommal a rozsnyói jótékony nőegylet elnökével is tárgyalást folytatott azon okból, hogy az óvodaköteles gyermekek sem a községi, sem a zárdai óvodában tudsufaltság miatt el nem helyezhetők, amin pedig a gyermekek érdekében okvetlenül változtatni kell. Az igazgató-főorvos dr. *Hajcsi* Sándor telepörvossal együtt az összes elhelyezett gyermekeket meglátogatta és megvizsgálta s a telepvizsgálat után a belügyminiszterium jóváhagyásától feltételezetten özv. *Kardos* Lajosné megbízta a telepfelügyelőt teendőik ellátásával.

Tartalékos állatorvos. A városunkbeli származású *Lantos* Jenő losonci városi állatorvos, tartalékos állatorvos gyakornok, — állatorvossá lett előléptetve.

Választmányi ülés. Az „Otthon” társaság választmánya tegnap — szombaton — este választmányi ülést tartott, melyen több új tagot vettek fel s folyó ügyeket intéztek el.

A megyei muzeumból. Mióta a megyei muzeum a régi gimnázium helyiségéből új helyére költözött a postaépület emeletére, azóta ládába zárva állottak a tárgyak és várták az új felszerelést. A termeket renoválták és új padlózattal látták el és az új szekrények is nagyrészt elkészültek, úgy hogy a tárgyak jó részét is el lehetett helyezni az új helyiségekben. De még sok munka van hátra addig, míg az egész muzeum rendbe jön. Ezen dolgozik fáradhatatlanul a megyei muzeum ügybuzgó igazgatója: *Loysch* Ödön, a kinek ismert jó ízlése biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az új berendezéssel emelkedni fog azoknak a tárgyaknak értéke, a melyeknek összegyűjtésén annyi évig fáradozott az ő érdemes elődje: boldogult *Fábr* János bátyánk. A jövő évben már méltó kiállításai jelenik meg a muzeumban.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága rendes havi ülését f. hó 12-én jövő vasárnap délelőtt tartja a pénztár helyiségében.

Bank-fiók. Most olvassuk a losonci lapban, hogy a losonci Általános bank r.-t., melynek dr. *Bazovszky* Lajos ügyvéd az igazgatója, Rimaszombatban fiókot létesített. Azt látjuk, hogy az épület meg van, de még nem tudjuk, mi rejlik mögötte.

Megerősített alapszabály. A belügyminiszter a guszonai róm. kath. olvasókör alapszabályait megerősítette.

Érdekes légi ut. Gömöri embernek is kijutott már az aviatikából. A mult héten Wienben *Máriássy* László árv. h. elnök fia *Máriássy* Zoltán, főgimnáziumunknak pár év előtt jeles növendéke, most léghajóra szállott és a morva határig, mintegy 90 kilométernyi légi utat végzett. Szüleihez intézett leveléből idézzük a következő sorokat az érdekes légi utazásról: „Az egyik ballonba szállottunk *Mauthner*, *Apor* és én, a másikba *Hammerpurgstall* és egy aviatikus, *Etthofen*. Az idő nagyon szép volt és pár pillanat mulva már fent voltunk Bécs felett. Leírhatatlan érzés volt magunk alatt látni a várost, az embereket, mint egy gombostűt. A másik ballon utánunk szállt fel, de magasabbra ment mint mi, ott jobb szelet kapott és mindjárt el is hagyott vagy 8—10 kilométerrel. — Egy cseppet sem volt kellemetlen érzés, csak az első pillanatokban egy kis fülnyomása volt az embernek. A mint a legtöbben és én magam sem tudtam, a ballon lent teljesen nyitott, úgy hogy bele lehet látni teljesen; ez azért van, mer a gáz fent a naptól kitágul és ha az alsó nyíláson nem tudna kitágulni, szétpukkadna; minthogy azonban könnyebb mint a levegő, csak nagyon kis mennyiség jöhet lent ki belőle. Mikor a Duna fölött repültünk, látjuk, hogy a másik ballon sokkal magasabban van, mint a mienk. A magasságmérő esést mutatott s a papirszeletrék, a miket kidobtunk, a fejük fölé kerültek, a mi azt jelenti, hogy sokkal gyorsabban esünk le, mint azok. Erre kidobtunk 1 zsák homokot, mire hirtelenül felszöktünk, úgy hogy a felhők alattunk voltak, mint egy fehér tenger, fent pedig gyönyörű kék ég és nap. A felhőkben egy óriási hosszú árnyékot lehetett látni, a ballon árnyékát, olyan volt az egész, mint egy mese. Csodálatos volt, hogy bár semmit sem láttunk a földből, mégis minden zaj felhallatszott, az állatbögés a faluk felett, sőt még emberi hangok is. A másik ballon ekkor már teljesen elvesztettük szem elől. . . . Mikor egy teljesen üres boros üveget kidobtunk, a ballon rögtön 200 métert emelkedett. Külömben igen jól fel voltunk szerelve, 9 zsák homok volt velünk. A ledobott üveg eltörésének a hangját csak 8 percczel azután hallottuk, hogy leért a földre. Ezután már a nap kezdett lemenni, mi pedig még napzállta körül le akartunk szállani. A morva határ közelében voltunk, körülbelül 90 kilométerre Bécsből. A ballon óránként 40—50 kilométer gyorsasággal repült, mert nagyon csendes idő volt, alig volt szélünk. A föld olyan volt, mint egy homorú tányér, hegyeket abszolút csak az árnyalatból lehetett kivenni. Érdekes volt, hogy ekkor már csak 800 méterre voltunk a földtől és az emberekkel már lehetett konverzálni. — Kérdeztük, mi a talu neve? a hol repülünk. Ők felkiáltották, hogy: *Auersthal*. Ekkor 5 óra lehetett. — A nap már nagyon lent volt és leszállásra kellett gondolnunk, mert nap nélkül csak igen sok ballast kidobással lehet repülni, a ballastra pedig a leszállásnál nagy szükség van, tehát nem akartuk őket pocskolni és megtettük az előkészületeket a leszállásra. Most következett a kirándulás legérdekesebb része. Ugyanis ez az egyedül veszedelmes a ballon repülésnél. Nem dobtunk ki ballastot és így folytonosan estünk 20 métert másodpercenként. Ekkor ki kellett dobni a kötelet, a mely körülbelül 200 méter hosszú, hogy az emberek lent megfogják; szaladt vagy 50 ember rögtön. Egy szőlőföld felett voltunk egy erdő közelében. A kötélen azonban össze volt bogozva, úgy, hogy nem tudta *Mauthner* kidobni, mi pedig folyton estünk le és repültünk az erdő felé és már úgy látszott, hogy a fák tetejére esünk; ekkor kidobtam egy zsákot, mire a ballon ismét felment, a kötélen kibomlott és végre az emberek megtudták fogni és annál fogva kihuzni az erdő felől. A ballon esett és egyszerre egy szőlőföld közepére vágódtunk, én jól bevágtam a fejemet a fakarikába, a mire a

kosár van függesztve a ballonhoz kötelekkel. Mire a kosár leért, a ballon nem érezvén többé a terhet, ismét felugrott jó magasra, úgy hogy a kötélen magával rántotta az embereket vagy 50 méterre, amin azok nagyon jól mulattak. Azután ismét leestünk s ez így ismétlődött vagy háromszor, míg végre az emberek megfoghatták a kosarat és mi kiszállhattunk úgy fél hat körül. Ezután a légi utasok egy darabig kocsin utaztak a vasúti állomáshoz s a ballonnal együtt vasuton tértek vissza Wienbe. Érdekes, hogy egy ballon gáztöltése 70—80 kor. ba kerül és egy ballon akkora volt, mint egy négyemeletes ház. Ezeket az érdekes dolgokat tudjuk meg ifju bátor földünk légi utazásából.

Elhunyt osztálymérnök. Megirtuk lapunk mult számában azt a megdöbbentő hírt, hogy *Glück* Vilmos máv. főmérnök, a rozsnyói osztálymérnökség kiváló képzettségű, rendkívül szorgalmas és buzgó vezető mérnöke, a bolgár koronás érdemrend tulajdonosa 53 éves korában Rozsnyón meghalt. Halála igaz részvétet keltett mindenkiben, mert *Glück* Vilmost, mint a tisztviselő mintaképét ismerték, aki a közéletnek is fáradhatatlan és lelkes munkása volt. Mintegy két évvel ezelőtt osztatlan tisztelet és szeretettől kísérve ülte meg munkálkodásának 25 éves jubileumát, amikor is tisztviselő társaival együtt *Rozsnyó* egész társadalma ünnepelte a derék férfit. Temetése impozáns részvét mellett mult pénteken ment végbe s azon a miskolci üzletvezetőség, osztálymérnökség, a rutkai és kis-ujszállási osztálymérnökségek, a szolnoki és losonci forgalmi főnökségek számos tagból álló küldöttségei, az állomástönkök, pályafelügyelők s óriási gyászoló közönség jelent meg. Az elhunyt érdemeit és férfiúi erényeit szép és mély hatású beszédben méltatta a temetési szertartást végző *Lemberger* Izso rozsnyói rabbi. A gyászoló családnál külön részvétüket fejezték ki: a rozsnyói osztálymérnökség tisztikara, a rozsnyói ág. ev. főgimnázium tanári kara és az összes vasuti külszolgálati főnökségek írásban; részvétáviratokat küldöttek: *Marsó* Károly üzletvezető Abbáziából, *Lukács* Géza alispán Rimaszombatból, a losonci forgalmi főnökség és *Hámos* Lászlóné báróné.

Halálos elgázolás. A nyustyalikéri vasgyártelepre vezető vasútvonalon f. hó 3-án éjjel 1 órakor halálos baleset történt. A gyárból a nyustyai állomás felé haladó gép *Kullák* Pál munkást elgázolta. A szerencsétlen ember szörnyet halt. Az esetet bejelentették a kir. ügyészséghez, mely elrendelte a bonczolást. A vizsgálóbíró, kir. ügyész és két orvos ma száll ki a helyszínére a bonczolás megejtése végett.

Fehér-kereszt mulatság. A vármegyei Fehér-kereszt egyesület a farsang elején, január hó 1-én napjaiban egy nagyobb szabású jótékonycélu mulatság rendezését vette tervbe, mely célra sikerült a vármegyei székház nagytermét megkapni. A tervezet megbeszélése és megállapítása céljából az egyesület választmánya tegnap délután ülésezett *Lukács* Gézáné alispánné és báró *Hámos* László nyug. főispán társelnökök elnöklete alatt. Lapunk zártáig a vál. ülés eredményéről még hírt nem kaptunk, de úgy hallottuk, hogy a szomszédos vármegyét is belé óhajtja vonni a választmány a mulatság rendezésébe. Ismerve pedig vezető hölgyeink ügyességét, már most biztosra vesszük, hogy a mulatság fényesen fog sikerülni.

Évkönyv. Rimaszombat város és Vidéke jótékony nőegyesületének évkönyve dr. *Wallentinyi* Dezső titkár ügyes összeállításában megjelent. Az 1910—11-ik, 45 ik fennállási év működéséről szól a jelentés, melyben az általános részben az egyület működéséről szóló tartalmas és részletes jelentés, az „Alkotások” című fejezetben az árvák, elaggottak védelme és a Napközi Otthon és Háztartási iskola ismertetése van tárgyalva, ezután a június 7-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvét s végül a tagok névsorát találjuk. A füzetre még visszatérünk.

Elhalasztott mulatság. A helybeli polgári olvasókör november hó 11-ére hirdetett kedélyes estélyét — közbejött akadályok miatt — későbbre halasztotta.

Ozsonna a nyomorék gyermekeknek. Dr. *Weinberger* Rezsóné a nyomorék gyermekeknek mult héten ozsonnát küldött. Az elnökség lapunk útján mond köszönetet a jótékonyt gyakorlásáért.

Uj m. kir. állatorvos Rimaszombatban. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Wurm Rezső m. kir. állatorvost Déváról Rimaszombatba városi m. kir. állatorvosi minőségben áthelyezte. Az új állatorvos hivatalát még e hónapban átvészi.

Kérelem. A posta- és távirat főnökséghez volna egy többek óhajását tolmácsoló kérelmünk, melynek teljesítése bizonyára nem ütközik akadályokba. Az Erzsébet-tér Hungária épületétől ugyanis a Széchenyi kertig terjedő utvonalon, sem a Takarékpénztár, sem a plébánia, sem a Samarjay ház, sem az ágost. ev. lelkészlak oldalán nincs egyetlen levélszekrény sem. Az ellenkező oldalon van az Imreh, Gránát üzletnél és az izr. paplaknál. Az ezekkel átellenes oldalon lakóknak tehát a sárban kell átjárniok, hogy a levélszekrényt elérhessék. Meltányos tehát az a kérelem, hogy pl. a munkásbiztosító pénztár épületére egy levélszekrény helyeztessék el — s hisszük, hogy a közönség kényelmét mindenkor tekintetbe vevő postahivatal e kívánságot teljesíteni is fogja.

Telefon és esőzés. Az őszi esőzések alkalmából figyelmeztetjük a telefon-előfizetőket arra a fontos körülményre, hogy különösen viharban a telefont ne használják, mert könnyen megtörténhetik, hogy hallásukra a légköri villamosság felette kártékonyan hathat, sőt az érzékeny fűszerkezetet tönkre is teheti. Ilyenkor tehát lehetőleg tartózkodjunk a telefonálástól.

Jótevény hagyomány. Néhai özv. Stelkovich Istvánné 80 koronát hagyományozott Rimaszombat és Vidéke jótevény nőegyesületének. A hagyomány átvételét hálás köszönettel nyugtázza az elnökség nevében: Eperjessy József pénztárnok.

Temető rendezés. Valahára talán megkezdődik ez is; mert kevés temető van szebb helyen mint a rimaszombati, de kevés van rendezetlenebb állapotban, mint a mienk. A sorok görbén vonulnak, mintha nem volna zsinór, a mivel vonalat huzzanak. De most már megjelölték oszlopokkal a főut tengelyét és ugyancsak az új sor kezdetét s így az valószínűleg egyenes lesz majd. A jövőben talán nem fog úgy jární senki, mint a szegény kórházi ápoló apácák, akiknek a sírhelyén nincs olyan széles tér, hogy elkerithessék, mert a következő sor egészen összeszorította a helyüket minimális térfogatra. Ideje is, hogy már egyszer kezünkbe vegyük a vonalzó és a mértékét, ha jó áron mérjük a négyszögöket a halottak számára. A jövőben úgy látszik, jobb rend lesz, mint eddig.

Irodai jelentés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara f. évi szeptember 1-étől 30-ig terjedő időről most adta ki irodai jelentését. Ebből megtudjuk, hogy a cégtörzskönyvbe a helybeli kir. törvényszéknél sem bejegyzés, sem törlés nem történt. Általában szeptember hónapban vármegyénket érintő s említésre méltó kamarai dolog alig történt. A jelentésben közölve vannak a kereskedelmi miniszterhez s az üzletvezetőséghez intézett felterjesztések és átiratok s az arra érkezett válaszok, előfordult szállítási-, adó- és kereskedelmi ügyek s az ipari közigazgatás keretében hozott miniszteri rendeletek, elvi jelentőségű határozatok és bírósági döntések, végül az egyes ügyekben adott kamarai vélemények vannak a füzet végén ismertetve.

Gömörmegyei agarak diadala. Örömmel vettük a hírt, hogy a szolnoki orsz. agarversenyen ismét a gömörmegyei agarak arattak nagy diadalt. Az első díjat Fáy Antal Caracalla nevű, a második díjat pedig báró Hámos Antal országgyűlési képviselő „Undok” nevű agara vitte el. A zempléni versenyen pedig ifj. Szontagh Zoltán tb. főszolgabíró „Kisholló” nevű agara vitte el a második díjat.

Agyonvert ember. Fábry János krasznahorkaváraljai földművest f. hó 2-án éjjel ismeretlen tettesek kirabolták és meggyilkolták. Bonczolása folyó hó 3-án dr. Zsery István kir. törvényszéki orvos által fogantatott. A tettesek kézrekerítése iránt a nyomozás elrendeltetett.

Tolvaj fiu. Bencze Sámuel szigetpusztai lakostól folyó évi október hó 29-én Bencze Béla nevű fia 200 korona készpénzt ellopott és ismeretlen helyre megszökött. A tettes tartózkodási helyének kinyomozása elrendeltetett.

Adomány. Balogh Samuné urnő Serkéről 10 K-t adományozott a nyomorék gyermekek otthona céljaira. Hálás köszönettel nyugtázza az elnökség nevében: Eperjessy József pénzt.

Ujczok esküje. A helybeli m. kir. áll. menteleposztályhoz bevonult ujczok f. hó 1-én tették le az előírt esküt. A legénység Percz L. szolgálatvezető őrmester vezetésével bevonult reggeli misére a róm. kath. templomba, mely után a telep nagy udvarán Holvél Hugó kapitány — parancsnok — előtt 23 ujczok letette az esküt. A parancsnok a legénységhez lendületes beszédet intézett.

Pótadó a szomszédban. Losonc város pótadója a folyó évben 73 százalék volt, a jövő évben 77 százalék. A pótadó emelkedésének az oka a rendőrség, szolgaszemélyzet, valamint a tűzoltók fizetésének emelése és a rendőrség létszámának szaporítása. Lám a szomszédban e tekintetben is előttünk járnak!

Medvekaland. Most már a mulás után érdekesnek mondható kalandja volt a mult vasárnap dr. Mihalik Ábris rózei ügyvédnek Ploszkón. Lesben állva, a sűrű erdőben észrevette, hogy egy medve tart feléje. Mivel az erdő a standon igen sűrű volt, a medvére irányított lövés nem volt biztosan halálos, hanem a bal felső lapoczkán találta csak a maczkót. Természetes, hogy a lövés után a medve morogva dr. Mihalik felé iramodott, a kinek már nem lévén ideje az újra töltésre, egy ugrással egy fatörzs mögé menekült. Itt történt azután, egy szerencsésnek mondható összetűzés a medvével. Mert ugyanis a medve a fatörzs mögé is kísérté Mihalikot. Itt midőn Mihalik védekezni akart, a medve beleharapott bal tenyerébe és nagyto-gaival mély sebet vágott rajta. A harapásra azután a tegyverrel mellbe lökte a medvét s ekkor a puskacsőbe harapott bele, úgy hogy alapos nyomokat hagyott ezen is. Erre a szomszédban vagy 20 lépésre eldördül egy lövés és a megsebzett vad elrohant. Természetes, hogy ennek a kalandnak gyorsan híre járt a vidéken s általános volt a vélemény, hogy ritka és szerencsés véletlen, hogy dr. Mihalik a medve áldozatává nem lett. Ez persze örömet keltett.

Régi leletek. Sok mindentéle kerül elő a vízvezetési árkokból, amit évtizedek, tán századok óta feledés homálya borított. Előkerült a Tompa-tér szélén, a Ferenczy-utcában egy régi temetőnek egy sor sírja az ott porladó esontokkal; előkerültek másfelé megteketedett állati esontok mindentéle állatokból; ki tudja: talán dögtér volt az akkori város szélén? A Tompa-utcában, szerkesztőségünk előtt egy hatalmas gödörből nagymennyiségű mészto-megét hánytak ki esontmaradványokkal; talán valami járványos betegségben elhullott állatokat ástak el ott? Sokfelé pedig régi patkók, bizarr formájú kulcsok, lándzsahegyek és egyéb vastárgyak halmaza kerül elő. Úgy látszik, a mai Rimaszombat egy törmelék halmazon áll s a törmelék alatt vannak a régi Rimaszombat eltemetett maradványai.

Kertészeti kiállítás Losonczon. A magyar műkertészek és kertgazdák országos Egyesülete f. év november hó 12-től 16-ig a losonci és környékbeli előkelő urak és hölgyek védnöksége és pártfogása mellett a városi virágó termeiben általános érdekű műkertészeti és kertgazdasági kiállítást rendez, amelyen modern kertészeti termékeket és műveket Losonczon kívül hazánk nagyobb városaiból elsőrangú mű és kereskedelmi kertészei állítanak ki. A kiállításra a virágkedvelő közönség meghívatik.

Pótvásár. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Nyustya községben a folyó évi szeptember 20-ára esett, de elmaradt országos állatvásár helyett folyó év november 20-án kizárólag hasított körmű állatok felhajításával pótvásár tartassék.

Vásáráthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Jolsva rend. tanácsu városban a f. évi november 19-ére eső országos vásár ez idén kivételesen nov. 21-én tartassék meg.

Legelővásárlás. A Gömörmegyei Gazdasági Egyesület a magy. kir. földmívelésügyi miniszter segítségével mellett a gömörmegyei növendék szarvasmarhák részére létesítendő legelő céljaira megvette a Kerepecz-pusztát.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, a kik szeretett fiunk: Fodor Béla elhunytá alkalmából részvétüket nyilvánították, s ez által mély-séges bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Rimaszombat, 1911. november 1.

Dr. Fodor Béla és családja.

A cigányháború vége. Ez év ápr. 13-án nagy veszedelem volt Hanván a cigányok között. Szajkó József egy 40—45 éves hatalmas cigány, ki kötekedő természetéről volt e vidéken ismeretes, vejéhez Várad Lénárdhoz ment, hol Szajkó Ferenczel és Rácz Györggyel bepá-linkázott, majd Kalocsai Gézához indultak, hogy ezt Szajkó József gyermekének keresztelőjére meghívják. Ennél is tolyt az ivás s hazatérőben Szajkó József és Rácz György a Várad Demeter aijtáját betörték fejszével s a házigazdát, Várad Istvánt és Bari Jánosnét alaposan helyben hagyván, a Szajkó Lénárd házába menekültek. Délután folytatódott az ütközet s a cigányok: Várad Demeter, Várad István, Várad László, Várad Dezső, Kótai Lajos László és Kalocsai Géza telfegyverkezve fejszékkel és késekkel berontottak Szajkó Lénárdhoz, hogy Szajkó Józsefet és Rácz Györgyöt megverjék. Előbb bit aztán úgy összeverték, bordáit összetörték, hogy még az nap meghalt, utóbbit pedig alaposan elverték. Ezért a hat vádlott f. hó 3-án állott a helybeli kir. törvényszék előtt, mely Kolbay Sándor elnöklésével ítélkezett felettük. Birák voltak: Fodor Zoltán és Smál Gyula, jegyző: Szilágyi Rezső. A vádhatóságot dr. Mészáros István kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Törköly József vitte. Az ügyész magánlak-sértés és erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetésében és Várad Lászlót kivéve a többi, a Rácz Györgyön elkövetett súlyos testi sértés vétségében kérte elmarasztalni. A kir. törvényszék Várad Demeter és Várad Istvánt 6—6 havi börtönre, Várad Lászlót és Várad Dezsőt 4—4 hónapi fogházra, Kótai Lajos Lászlót 7 havi börtönre, Kalocsai Gézát 4 havi fogházra ítélte. A kir. ügyész az ítélet súlyosbításáért fellebbezett. — A tárgyaláson egy-két humoros mozzanat és megnyilatkozás is volt, melynek hallatára a komoly birák is alig tudták elpalástolni derült-ségüket. Az egyik vádlott: Várad László ugyanis az elnök kérdésére, hogy bántalmazta-e ő Szajkó Józsefet, így felelt: „Hát megkövetem a tekintetes királyi törvényszéket, nem hagyhattuk szó nélkül a bántódásunkat, hanem *buzgó ütlegekkel voltunk kénytelenek magunkat pártolni!*” Kérdi aztán az elnök: „Hát hol ütötte magukat Szajkó?” Várad meg így felelt: „Hát megkövetem, bizony — a kapuban!”

CSARNOK.

Asszonyzivek.

Irtá: PÓSA BÉLA.

Fényesen sikerült a papmajális, melyen a papok voltak a legkevesebben. A megyei „Hiradóban” epés hangú kis cikk számolt be a sikeres muriról, csak ott volt keserű, hol a ref. egyházmegye távollétét konstatálta, a papi kirándulásnak nevezett mulatságról.

Annál többen voltak „világiak”. Ott voltak a környék jegyzői s a szomszéd község fő és alszolgabirája, orvosa és két ügyvédje. Egész szép számmal voltak.

Nagyon csendesen indult a multság a „zöld” ölen, hogy később annál vigabb legyen. A fiatalok tüzes jókedvvel rakta a csárdást, az asszonyok csoportba gyűlve szólták-szapulták az otthonmaradottakat, a férfiak pokróczokon rakták az alsós szabályainak megfelelően a „kuoni pástor és Haras Rudolt” arczépeit. Szóval mindenki megtalálta a neki való mulatságot.

A fiatal asszonyok csoportjában Szelényiné vitte a szót. Szinte csodálkozva hallgatták a többiek, ki elámulva, ki gunyos mosollyal.

A térjéről folyt a szó.

— Higyjétek el! én most sem választanék más férjet mint a magamét. Lehet hogy előttek lehetetlennek tűnik fel talán, de így van. Tudom, hogy látszólag nem illünk együvé, de hát a házas életnél nem ez a fontos, hanem a belső. Ödön betegesnek látszik, én pedig az

élet képe lehetnék, még sem vagyunk ellentétek. Lelkünk egyforma, vágyaink, ábrándjaink találkoznak.

— De hát a szívetek Ella? szól a kis doktorné.

— A szívünk is édesem! hisz az ábránd, a vágy, az álom mind a szívben terem. És ha az rokon, a szív sem lehet idegen.

— No igen, nem lehet, de ez még nem bizonyítja a boldogság alapját, a szerelmet. És mi történnék, ha véletlenül egész ellenkező vágy támadna a szívetekben? — kérdezte nagy, álmodozó szeméit rávetve Csipkésné, a másik ügyvédné.

— Hát ez különös eset volna, de azt hiszem, kiegyenlitené az a rokonszenv, mely köztem és Ödön között van. Legalább még eddig semmi nem fordult elő, mely lelkünk összhangját megzavarta volna.

— Édes Ella! te folyvást csak rokonszenvről beszélsz s nem szerelemről, — szól a kis doktorné, — te talán nem is szerelemmel mentél férjhez?

Az erős szép asszony érezte, hogy elpirul, de remekül tudott uralkodni idegein.

— Tudod édesem tiz évi házasság után, nagyon banalisan tartom, ha valaki a szerelemről beszél s azt tünteti fel mindenek alapjául, mint valami kis bakfich. Különbbe bevallhatom, hogy soha sem bántottak semmitéle tulerős érzelmek!

— Nem tudok eléggé csodálkozni Ella, hogy te egészen egy fővárosi asszony hidegségével beszélsz. Te, a ki a csendes parochián nőttél fel álmodozások között s bocsáss meg, a kiről úgy hallottam, szerelmes volt nagyon először a tanárjába, azután egy fiatal papba. S főleg azt nem értem, hogy egy harminczkétéves asszony, hogy beszélhet ily könnyen a házasságról, még tiz év után is?

Ella fölényesen mosolygott.

— Tudod édesem, vannak emberi természetek, melyek sohasem lesznek higgadtak, ez vagy te s vannak olyanok, melyek pár év alatt át esnek a változáson s már 24—28 éves korukban, olyanok lelkileg, mintha 50 évesek volnának. Ez vagyok én.

— Igen ám! vágott közbe a járásbiróné, a szöke Nelly, — de vannak asszonyok, kik még hatvanéves korukban is szeretnek.

— Bizony, — mordult el mögöttük a csólai segéd-jegyző kissé borizú hangja, — de ahoz nem beteges férj kell!

Ella erősen elpirult az ügyetlen czélzásra, a többiek is szétrebbentek az illetéktelen közbeszóló jöttére.

Ebben a pillanatban hangos túlköléssel áll meg egy automobil a tánczolók mellett s az asszonyok kíváncsi pillantással siettek arra felé.

Az auto váratlan megjelenése nagy meglepetést idézett elő a kis vidéki intelligencia körében s érthető kíváncsisággal vették körül. A futó érdeklődés a gépnek szólt, a nagyobb pedig a gazdájának. Kétségkívül az volt a kiszálló, mert sofförje sem volt vele, hanem maga vezette a gépet.

— Jó mulatást urak! szól a felugró társasághoz, — remélem nem fogtok kilökní magatok közül? . . .

— Szervusz András! — rohant az érkező felé a csótai pap. Honnan kerülsz te ide? Hogy vagy? Mi szél fújt ide?

— Édes barátom! — oly sok kérdés egyszerre. Majd felelek mindenikre, de előbb adhatnátok egy pohár bort!

— Isten ugyse! hisz Kovács András; ugrott feléje a bástai pap, — ő ez, ő szokott minden megérkezésnél vizes bort inni! . . . De mégse lehet, hisz az Amerikában van! . . .

— Pedig én vagyok édes cimborám, testőtől, lelkestől, no meg gépestől.

— Keblemre cimborá! bort neki hamar, elég sokáig nem ivott hazait!

Az asszonyok csoportjában a szép Ella, a „józan ész professzora“ halványan nézegette az új vendéget. Persze ez nem maradt észrevétlenül az öregebb járásbiróné sasszemei előtt, s néhány perc alatt minden asszony tudta, hogy „ez“ volt az Ella ideálja, ki bánatában Amerikába ment.

— Nézzétek csak! milyen sápadt! Most beszéljen arról a nagy józanságról! Hja a tűz sem alszik el egyszerre, még ha locsolják sem!

Kedves Barna! szól Kovács, Csipkay Barnához — légy szives mutass be a hölgyeknek — tudod még legény ember vagyok!

— Azt hiszem csupa ismerősökre találsz.

— Elfelejtettek azok már engem!

— Hát te őket?

— Tudja Isten! Barátom tiz év sok idő, — kivált — idegenek közt!

— Én azt hiszem te rád emlékeznek még itt. Legalább mi, a kik barátságban voltunk.

— Hiszen én is emlékezem s emlékeztem rátok, ott a tengeren túl is, bizony nem egyszer könnyek között. De most már itthon vagyok! most már majd élni fogok közöttetek, ha újra befogadtok. Mutass be, kérlek!

— Hölgyeim! Van szerencsém bemutatni Kovács Andor amerikai lelkész barátomat!

— Csak volt amerikai, — jegyzé meg Kovács, — kegyes jóindulatukba ajánlom magam hölgyeim!

— Isten hozta! — szól Ella előlépve, — a jó barátot mindig szívesen látják, — hiszem, hogy az maradt idegenben is. Ugy-e bár ismer?

— Igen! S azt is mondhatom, hogy nem felejtettem el.

— Ennek nagyon örülök s remélem, hogy ezután is jó barátok leszünk!

— Hogy van Kovács? Ella egészen lefogalja — szól közbe az öreg járásbiróné, — ugy-e még emlékszik ránk.

— Hogyne Nagyságos Asszonyom!

— Megengedi, ugy-e, hogy a leányaimnak bemutassam! Bizony má már nagy lányok lesznek! — Lányok gyertek csak ide! Kovács Andor lelkész ur, — Giza és Matild leányaim.

Miután a cigány épen egy jó csárdásba kezdett, Kovács karra vette a esinos Gizit s a tánczolók közé vezetete.

Fülének rendkívül kellemes volt a rég nem hallott gyermekkori nóta, vére kellemesen bizsergett s szívét valami csendes megindultság foglalta le, majd hirtelen vidámságba esapott s jó kedvvel kezdett tánczolni. S tánczolt fiatal kedéllyel egész délután.

Az uzsonna idején véletlenül-e, vagy akarral Ella mellé került.

— Olyan jó kedvvel tánczolt, mint régen, káplán korában! De nem volt szép magától, hogy az asszonyokra reá sem nézett!

— Megvallom, Nagysád, szivesebben tánczolk a lányokkal.

— Ejnye, ez ugyan csöppet sem volt udvarias válasz!

— Talán elfeledtem Amerikában!

— De hiszen, az Amerikaiak nagyon udvariasok, úgy hallottam, — szól Ella férje.

— Majd megbüntetem én ezért, uzsonna után velem fogja tánczolni az elsőt, ez alól nincs mentesség.

— Rendelkezésére állok! Csak előre kijelentem, hogy ne nagy igényeket tápláljon, mert biz' én tiz év óta nem tánczoltam.

— Láttam délután! Ne mentesse magát, mert ugy is hiába!

— Megadom magam!

Uzsonna után ismét megindult a táncz és folyt a csillagok feljöttéig. A társaság már kezdett összeszedelőzködni.

— Megengeded ugy-e, édes barátom, hogy én vigyelek haza benneteket? — szól Kovács, Szelényihez.

— Ha leszel szives! így előbb haza érünk.

— Nem fél Nagysád velem előre ülni! kérdezte Szelényinét is.

— Oh nem, remélem helyesen tudja vezetni a gépet!

— Rendben van! Indulhatunk! A gép két hatalmas lámpájával elindult előre, a többi kocsi követték.

— Mondja már Kovács! hogy telt az idő Amerikában? Gondolt-e tiz év alatt néha néha vissza? Ugy-e már nem haragszik?

— Nem. Bizony eleinte nagyon szomorú szívvel gondoltam vissza elhagyott hazámra. Keserű, csendes dühvel számlálgattam a tünő napokat, de azután elmúlt minden, s lassan megnyugodtam. Szívem melegét kiöntöttem szintén hazátlan hűveimre, kik hasonló melegséggel vetek körül, azután gondomat a munkába tettem . . .

— Ugy hallottam s látom, nem hiába fáradozott!

— Miből sejtí?

— Egészen a régi vidám ember, s tette hozzá mosolyogva a nő, a ki gépkocsin jár, azt nem igen bánthatják az anyagi gondok!

— Hát ez meg van mind, a mi a külsőre vonatkozik . . .

. . . Hát a belső, tán nincs rendben? Mondja, András! még mindig mindig rám gondol. Ugy-e nem? Ugy-e az sem volt igaz, hogy én miattam ment ki, mikor én férjhez mentem?

— Arra feleljen Ella? hogy azért ment-e Szelényihez, mert nem akart egyszerű, falusi papné lenni?

— Tudja Isten! Ne bolygassuk ezt a régi multat. Magának még most is fáj, s nekem sem esik jól.

— Feleljen előbbi kérdésemre Ella! Nagyon szeretném tudni!

— Hát talán az volt az oka, mert megvallom féltem a falusi élet kellemetlenségeitől, — de nagy része volt benne anyámnak is, ki nagyon rosszszemmel nézte épen e miatt viszonyunkat. S lássa András! Talán jobban is történt ez így! Maga még teljesen fiatal s gazdag ember és találhat bármennyi kedvére való asszonyt. Mondják, hogy nagyon gazdagon jött haza!

— Epen egy millióval!

— Szent Isten! Hát hogy tudott annyit szerezni?

— Spekuláció utján.

— De hát mit csinál itt annyi tenger pénzzel?

— Hígyje meg, ez egészen mellékes előttem. Sohasem vágytam utánna.

— De mégis csak vannak tervei!

— Jelenleg még semmi! — Hanem szeretnék még magától valamit kérdezni; mondja meg nekem: megtalálta-e azt a boldogságot, a mit keresett?

— Azt hiszem fel! Bár talán azt sem tudom, mi az a boldogság?

Van mindennem, a mire szükségem van, s

Ödön nagyon szeret, nagyon figyelmes irántam.

— És maga szintén szereti?

Ella különös szemekkel tekintett Kovács kérdező szeméibe, mely most oly gunyosan villant felé. Érezte, hogy nehéz a kérdés, hogy ott a tiz éves hamu alatt még van, vagy talán jobban mondva, ismét van valami. Szinte fájó hangon lehelte, inkább daczból, mint őszintén: szeretem.

— Szívtelen! — mondotta befelé Kovács, — te is olyan vagy, mint a többi!

S hangtalanul vágottak hazáig.

Fischer, Móldvay és Neumann

ÁLTALÁNOS ÜGYNÖKI ÉS BIZOMÁNYI IRODÁJA.

A NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY GÖMÖRMEGYEI FŐÜGYNÖKSÉGE.

A HOLLANDI ÉLETBIZTOSÍTÓ R-T. FŐÜGYNÖKSÉGE.

RIMASZOMBAT, KOSSUTH LAJOS-U. 2. I-ső EM. TELEFON 54. SZÁM. TELEFON 54. SZÁM.

Saját jól felfogott érdeke, hogy bármely ügyes-bajos dolgában irodánkat felkeresse. — Felvilágosítás díjtalan. — Előzetes költségei nincsenek.

Közvetítünk: jelzálogköcsönöket földbirtokokra, házakra és telkekre, építkezési kölcsönöket, conversiókat, ingatlanok vételét és eladását, bérleteket.

Elfogadunk: parcellázások, finanszírozások valamint egyéb pénzügyi műveletek keresztülvételére vonatkozó megbízásokat.

Kieszközlünk: személyi hitelt földbirtokosok, kereskedők, iparosok s hivatalnokok számára gyorsan és diszkrétan. — Tisztviselő kölcsönöket előkelő bankösszeköttetések révén kezes nélkül, előnyös feltételek mellett életbiztosítás s fizetésletiltás ellenében.

Nyugtázás. A rimakokovai tűzkárosultak javára ujabban a következő adományok folytak be: Tóth István Rimaszombat 10 K, Gróber Lajos gyűjtése Budapest 8790 K, Rimaszombat és Vidéke Fogyasztási Szövetkezet 5 K, „Démon” Újvidék 1 K, Pollák Jolán Békéscsaba 1 K, Katrenyák József gyűjtése a rimakokovai hegyeken 58 K, itj. Hlusák János gyűjtése a rimakokovai hegyeken 27 K, Szlezák János Cseremos p. 2 K, Katrenyák József Ujantalyölgy 2 K, Arad szab. kir. város 100 K, Latinák Rudolf Tiszolcz 10 K, Gömöri Újság kiadóhivatalának újabb gyűjtése 13937 K, Repcsok István gyűjtése Rimakokova 10948 K, Feketebalogi körjegyző gyűjtése 30 K, Róth Ilona Zlatnó-erdőközi gyűjtése 3510 K, Sunyár Haraj Pál gyűjtése Rimakokova 5130 K, Dobsina és Vidéke szerkesztőségének gyűjtése 4029 K, Hortobágyfalva község 1154 K, Szentjánoshegy község 610 K. — A községi előjáróság s a segélyző-bizottság az adományokat köszönettel nyugtázza. — Rimakokova, 1911. november 1.
Füzy, jegyző.

Nyílt-tér.

8—10

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

GRÜN ADOLFrimaszombati szállítóval szembeni 210 kor. köve-
telésemet olcsón eladom. — **Czim:** a kiadóban.

*****

Könyv bekötéseketa legrövidebb idő alatt
izléseken, jutányos áron
:: eszközök ::**Rábely Miklós és Fia**:: könyvkötészete ::
RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.
:: (Kaszinó-épület.) ::

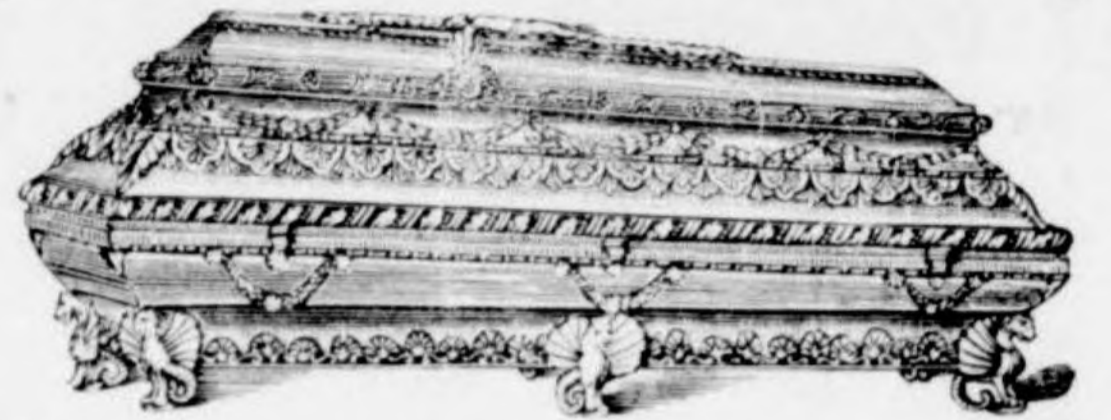
*****

Ajánlják a leg-
ujabb rendszerű
gépekkel felsze-
relt, modern be-
:: rendezésű ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett**Keressük mindenben a legjobbat!**Legyünk óvatosak az egészséges ivóvíz válasz-
tásánál, **igyunk és kérjünk** mindenütt:**SZÁNTÓI****természetes ásványvizet.**mely gazdag, természetes szénsavtartalmánál és
rendkívüli szerencsés vegyiösszetételénél fogva
igen kellemes ízű, az egészségre nézve hasznos:: **elsőrangú asztali- és gyógyviz.** ::Bornak: **Fűszer.** — Betegnek: **Gyógyszer.**Egészségesnek: **Óvszer.**Főraktár: **DEREKAS JÁNOS** fűszer- és
csemegekereskedőnél RIMASZOMBAT. 1—***Vidéki korcsmárosok
figyelmébe.** 1—3Két **jégverem** szabad kézből eladó.
Értekezni lehet: **Özv. LAKATOS
ISTVÁNNÉ** tulajdonossal Rszombat
Tompa Mihály-utca 6. sz. alatt.

„66“

a XX. század varrógépe. Csakis cégünk üzleteiben vagy
azok ügynökei útján vásároljunk.**Singer Co. varrógép R.-Társaság.**Egy a **fehéreműtöméshez** való utasítást tartal-
mazó tüzet bárkinek **ingyen** kiadatik 8—26

Faj bronz-pulykák kaphatók,
gunár . . . 10 koronájával **7 darab**
tojó . . . . 8 koronájával **9 darab**
LIPTÁK LÁSZLÓ ev. tanítónál
Mikolcsányban. u. p. Lieze Gicze.

Értesítés. Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat
város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év**
óta fennállott**HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot**átvettem, azt ezentúl a régi név igénybe-
vételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt**
Zsuffa Kálmán-féle újonnan épült házban a
saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Ké-
rem eunélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik
eltemetése osztályrészüln jut, ezen szomorú köteles-
ségek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok min-
denféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.
Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kí-
vittelben **érez- és fakoporsót, szemfedőt, sir-
koszorút, koszorusalagot, készítették gyász-
jelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron
a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig.A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu
pártfogását tisztelettel kéri 19—***ZAWADZKY EDE**

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

RÁBELY MIKLÓS és FIA:: **könyvnyomdája és könyvkötészete** ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,**Erzsébet-tér 9.****Iskoláknak:** oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.**Ügyvédeknek:** intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások,
díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.**Pénzügyintézeteknek:** alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-
ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.**Kereskedőknek és iparvállalatoknak:** körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti
könyvek, czimkék és ragcédulák, intőlevelek, levélpapírok és bori-
tékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.Falragaszok, hirdetésmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési
értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.**Könyvkötészetünk:** — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felsze-
relve — mindenféle könyvkötői és díszmunkák kifogástalan elkészí-
tését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

Átadó üzlet.

Négy gyár gőcpontján **32 év óta** fennálló **vegyes-kereskedés**, a legforgalmasabb helyen berendezve, kellő raktárakkal ellátva, **trafik és italméréssel 1912. év febr. 1-től**, előbb is, mérsékeltén át-, illetve kiadó.

Értekezni lehet:
 Takács János-nál Nyustyán.

Eladó szatócs-üzlet.

Egy jóforgalmu szatócs-üzlet — zárt edényekben italmérési engedéllyel — azonnal eladó. — Értekezni lehet:

Özv. FLOHRNÉ tulajdonossal
JOLVA. 1-3

Árverési hirdetés.

544. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járás-bíróságnak 1909. évi Sp. I. 425/3. számú végzése következtében Institoris Endre ügyvéd által képviselt Nyustyai Takarékpénztár javára 613 korona s járulékaik erejéig 1911. évi aug. hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 2500 K becsült következő ingóságok, ugymint: szarvasmarhák és lovak, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járás-bíróság 1911. évi V. 391. számú végzése folytán 613 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi szept. hó 19. napjától járó 8%-os kamatai, 1/3%-os váltódíj és eddig összesen 89 korona 07 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimafürészen a bíró házában leendő megtartására **1911. évi november hó 15-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták volna és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1911. évi nov. hó 1-én.
Gaskó. kir. bir. végrehajtó.

Ujságpapíros

(csomagoláshoz)

**kereskedők,
 mézárosok,
 hentesek stb.**

:- részére :-

jutányos áron kapható

 e lap kiadó-
 hivatalában.

SOÓS GYULA és TÁRSA

temetkezési vállalata Rimaszombat.

Ajánlkozik temetések rendezésére úgy helyben mint vidéken a legegyszerűbb kivittől a legdiszesebb kivittig. 5-6

Gyászjelentések elkészítése és azoknak szétküldése csupán önköltségi áron számítatik fel.

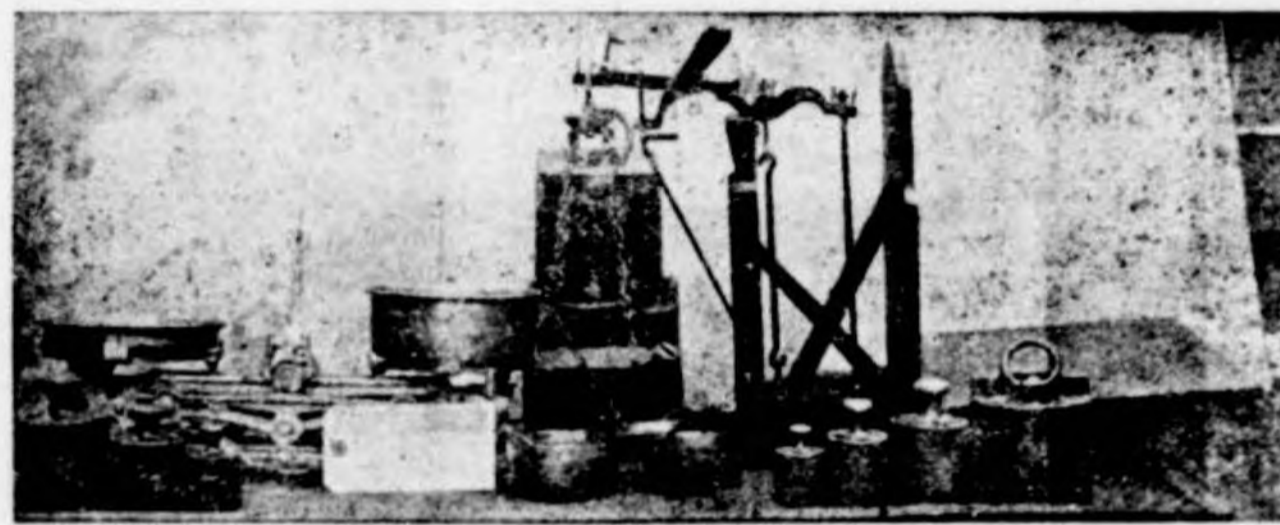
Állandóan **nagy raktárt** tart **ko-**
porsókban u. m. fa, utánzott és valódi
 érzében.

Szemfedőkben: tarlatán, bobinett,
 selyem-illusion és selyemgázban.

Halotti lepedőkben: cambrie, sza-
 tén, atlasz és noblesz-selymekben.

Sirkoszorukban: bámulatra méltó
 nagy választék.

Kereskedők figyelmébe!

Mérlegeket és sulyokat
 legjutányosabb árban javít és
 annak hitelesítését közvetíti:

Özv. Hlozek J.-né és Fia

mérleg-javító cég
RIMASZOMBAT.

Telefon 47. Telefon 47.

Javító műhely: TAMÁSFALI-UT 10-ik SZÁM.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén **két bolthe-**
lyiség és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó min-
 dentéle mellékhelyiségekkel szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondkievits Ferenczné** tulajdonossal. 13-*

Jegyzők figyelmébe!

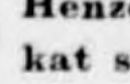
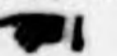
Községi nyomtatványok beszerzése.

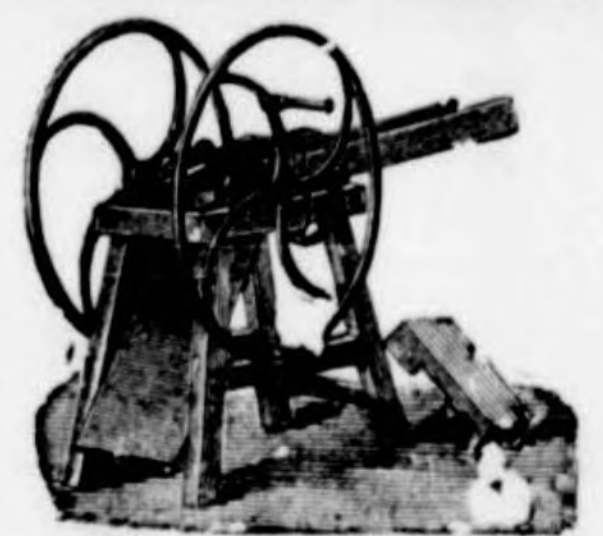
Községi közmunka főkönyv-, községi közmunka napló-, községi közmunka költségvetés-, községi közmunka számadásra vonatkozó nyomtatványok beszerzhetőek: **id. Rábely Miklós és Fia** nyomdájában **Rimaszombat.**

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje KASSÁN, Vám-utca 11. sz. alatt.

Ajánlja a tisztelt gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeceksavágókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répvágókat** és **tengeri morzsolókat**. **Olajsajtolókat** és **olajmag pörkölőket**. — **Olajmagzúzókat**. **Örlő** és **daráló malmokat**. **Progress tisztító gépeket**, **lisztosztályozó hengereket** és teljes **malomberendezéseket** — **T** vábbá mindenemű **szivattyúkat**, **gőzgepeket** és **gőzkazánokat**, **szeszgyár berendezéseket**, m. p. **Henze-főzők**, **kavaró készülékek**, **maláta- és burgonya-zúzókat** stb. :: Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. 2-6

 Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányainak
 árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.